

<https://doi.org/10.62837/2025.1.131>

ƏLİYEVƏ MƏNSUMƏ ZAHİR
Odlar Yurdu Universiteti,
Koroğlu Rəhimov küç 13
Aliyeva.m2002@gmail.com

TƏLƏBƏLƏRİN ÜNSİYYƏT BACARIQLARININ İNNOVATİV TƏDRİS YANAŞMALARI VASİTƏSİLƏ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ

Xülasə

Pedaqogika onunla əlaqəli təhsil dəyərləri, əsaslandırmaqları, sübutları və nəzəriyyələri ilə tədris metodudur. Tədrislə bağlı bir neçə qərar növünü yaratmaq və əsaslandırmaq üçün tanınmaq və bacarıqlara sahib olmaq üçün bir yanaşmadır. Pedaqogika təhsil sahələrində geniş istifadə olunur, baxmayaraq ki, onun istifadə xarakteri və həcmi hər bir ölkə üçün fərqlidir. Effektiv pedaqoji strategiyaların tətbiqi tələbələrə daha yaxşı öyrənməyə və ümumi təhsil bacarıqlarını başa düşməyə kömək edir. Bir sıra tədqiqatlar müxtəlif hallarda müxtəlif pedaqoji yanaşmalardan istifadə etməyə çalışmışdır. Müvafiq olaraq, avtonom yazı stimulumun yazı bacarıqlarını təkmilləşdirməsi gözlənilir. Digər tərəfdən, idarə olunan motivasiya (xarici imkanlar üçün yazı yazmaq) onlara mane ola bilər. Beləliklə, müəllimlərin pedaqoji təcrübələri idarə olunan motivasiyanı gücləndirməkdənsə, şagirdlərin yazmaq üçün müstəqil motivasiyasına kömək edəcək şəkildə istifadə etməsi vacibdir. Aydın ünsiyyət qurmaq və düşüncələrinizi, hisslərinizi və ideyalarınızı bölüşmək bacarığınız digər insanlarla bütün münasibətlərinizdə sizə kömək edəcəkdir. Tələbə kimi istənilən dili öyrənmək mümkündür, lakin düzgün ünsiyyət qurmaq üçün yaxşı oxumaq, yazmaq, danışmaq və dinləmək bacarığı vacibdir. Birdən çox dildə danışmaq dünyadakı insanlarla yaxşı ünsiyyət qurmağa kömək edə bilər. İngilis dilini öyrənmək ailənizdə tanış olduğunuz dildən başqa ingilis dilini başa düşən insanlarla, məsələn, ana dilinizlə ünsiyyət qurmağa kömək edə bilər. Son illərdə təhsilin global tələblərinə cavab vermək üçün də səylər göstərilmişdir. Pedaqoqlar refleksiv və tənqidi mütəxəssisləri və problemləri həll etmək bacarığını yetişdirmək üçün məzmunun yoxlanılması və yadda saxlanması şərti çərçivəsini daşıyırlar. Pedaqoqun fikrincə, tələbələrin öyrənmə prosesində fəal iştirak etməsinə və səriştəlilik bacarıqlarına imkan vermək imkanı gözlənilir. Beləliklə, ali təhsil tələbələrində xüsusilə tələbə mərkəzli tədris metodlarında konseptual transformasiyaları inkişaf etdirmək üçün strateji təlimatlar müəyyən edilmişdir.

Açar sözlər: ünsiyyət, pedaqogika, strategiyalar, yanaşma, metod

Effektiv pedaqogikalara struktur və bütün sinif qrupunun fəaliyyəti, fərdi fəaliyyət və idarə olunan təlim kimi müxtəlif üsullar daxildir. Qlobal nöqteyi-nəzərdən millət, icma və dünya haqqında tədris ənənəvi metodlardan tutmuş dünya coğrafiyası, xarici siyasət, mədəniyyətlər, dünya sivilizasiyasının öyrənilməsinə

qədər müxtəlif üsullarla dəyişir. Təhsildə qlobal baxışlar ümumbəşəri mədəniyyətə, insanlar tərəfindən paylaşılan ümumi şeylərə, insanların nöqteyi-nəzərini qiymətləndirməyə və biliyə və mədəni variasiyaları yerinə yetirən perspektiv şüuruna diqqət yetirir. Qlobal təhsil ədəbiyyatının dördüncü komponenti fərdlərin dünya miqyasında digər insanlara və əksinə təsir edən seçimlər etməsinin tanınması olmuşdur. Ünsiyyət fikir və hissləri ifadə etmək və ya insanlara məlumat vermək fəaliyyətidir. Dil insanların istifadə etdiyi nitq və yazıda ünsiyyət sistemidir.

Kommunikativ dilin öyrədilməsi metoddan çox yanaşma kimi qəbul edilir. O, kommunikativ səriştəni dilin tədrisinin məqsədinə çevirmək və dil və ünsiyyətin qarşılıqlı asılılığını qəbul edən dörd dil bacarığının öyrədilməsi üçün prosedurlar hazırlamaq məqsədi daşıyır. Kommunikativ yanaşma öyrənənlərin dil ehtiyaclarına əhəmiyyət verir və öyrənmə təcrübələrini təmin edir. Bu yanaşma çərçivəsində şagirdin maraqları və onun dil öyrənməkdə irəliləyişləri müəllim tərəfindən diqqətə alınır. Dəqiqlik dildən düzgün istifadə etmək bacarığıdır. Sərbəstlik dildən kortəbii və səmərəli istifadə etmək bacarığıdır. Ənənəvi metodlardan fərqli olaraq, müasir təlim metodları rəvanlığı dil tədrisinin əsas məqsədi hesab edir və beləliklə, rəvanlıq təcrübəsi dəqiqlik təcrübəsindən əvvəl olmalıdır. Səlis danışmaq məşqi zamanı səhvlər, bir qayda olaraq, düzəldilmədən buraxılmalıdır. Bu gün ingilis dilinin rolu və təsiri dünyada daha yüksək sürət qazanır. Bu fenomenin əsas amilləri müstəqillik qazandıqdan sonra dünya ilə ünsiyyətin genişləndirilməsi və qlobal kənddə məlumat mübadiləsinin sürətinin və miqyasının artmasıdır. Nəşr olunan məzmunun dilinə görə internet məkanında dominant mövqeni ingilis dili möhkəm tutur ki, bu da öz qlobal səriştələrini təbliğ etmək istəyənlər üçün ingilis dilini öyrənmək üçün güclü motivasiyadır. Kommunikativ yanaşma bütün dünyada tanınan və dünyanın bir çox yerlərində dillərin, xüsusən də ingilis dilinin öyrədilməsi üsulu kimi özünü təsdiqləmiş bir yanaşmadır. Bu, ingilis dilinin tədrisində son 50 ildə üstünlük təşkil edən yanaşmadır və bu gün də istifadə olunur. Lakin bütün bu dilçilər və pedaqoqlar həmin illərdə tələbələrin dili düzgün öyrənmədiklərini hiss edirdilər. Onlar “bütün dili” və realist dili öyrənmədiklərini iddia edirdilər. Şagirdlər sinifdən kənarda real həyat vəziyyətlərində uyğun sosial dildən istifadə edərək ünsiyyət qurmağı bilmirdilər. İndiyə qədər onlar dilin funksiyalarına və anlayışlarına güvənmək əvəzinə, dilin strukturlarına arxalanırdılar. Bu, onların öyrənilən dilin mədəniyyətində ünsiyyət qura bilməməsinə səbəb olurdu. Proqramları üzrə qlobal təhsilin həyata keçirilməsində iştirak edən təhsil müəllimləri, müəllimləri fərdi şəkildə öyrətməkdənsə, dünya regionları, sivilizasiyalar, qlobal problemlər və mədəniyyətlər arasında əlaqələr yaratmağa çalışmaq cəhdlərini araşdırdılar. Onlar həmçinin hazırkı dünya problemləri və hadisələri üçün tarixi fonlar tapmağı və bununla da mədəniyyətin yayılması prosesini kəşf etməyi, qlobal məzmunu yerli ictimaiyyətlə əlaqələndirməyi, mədəni variasiyaları qiymətləndirməyi və tolerantlığı öyrətməyi hədəflədilər. Beləliklə, pedaqoji metodlara real həyat problemlərinin həlli

yolu ilə öyrənmə, sorğu vasitəsilə öyrənmə, tənqidi düşüncə, virtual mühit və s. daxildir. Tədris metodlarını və genişlənmiş reallıq, çevrilmiş öyrənmə, e-dərslik və veb-əsaslı mind-map kimi innovativ texnologiyaların birləşdirilməsi son vaxtlar xüsusilə Koreyada təhsildə yeni tendensiya çevrilmişdir. Koreyada pedaqoji standart mətnə əsaslanan ənənəvi təlimdən texnologiyaya əsaslanan ağıllı öyrənməyə çevrilsə də, məsələ burasındadır ki, transformasiya xüsusilə əsas məktəb şəraitlərindən yaranıb. Kommunikativ dil tədrisində istifadə olunan fəaliyyətlər tələbələrə real və ya real ünsiyyətdə iştirak etmək imkanı verir. Adətən bu fəaliyyətlər rol oyunları, oyunlarda informasiya boşluğu fəaliyyətləri, müsahibələr kimi axıcılığa əsaslanan fəaliyyətlərdir. Ümumiyyətlə, kommunikativ dil tədrisi orijinal materialdan istifadə edir, çünki onlara dilin həqiqətən sinifdən kənarda necə istifadə olunduğunu başa düşmək imkanı vermək vacibdir. Şagirdlər ünsiyyət tələb edən real həyat situasiyaları tapşırıqlarına cəlb olunurlar. Bu yanaşmada müəllim şagirdlərin real həyata cəlb oluna biləcəyi bir vəziyyət qurur. Bəzi fəaliyyətlərdə onların nəticələri şagirdlərə məlum deyil. Nəticə onların reaksiyalarından və cavablarından asılıdır. Beləliklə, onlar fəaliyyətini başa çatdırana və aydın nəticəni görəne qədər həvəsləndiriləcək və şübhəli vəziyyətdə saxlanılacaqlar.

Ədəbiyyat

1. Brandl, K. (2008). *Communicative Language Teaching in Action*, New Jersey, Pearson Prentice Hall.
2. Brumfit, C. J. (1984). *Communicative methodology in language teaching: The Roles of Fluency and Accuracy*. Cambridge, Cambridge University Press.
3. Spada, N. (2007). *Communicative Language Teaching: Current Status and Future Prospects*. *International Hand Book of English Language Teaching (Part I)*. New York, Springer.
4. Newmark, P. (1981). *Approaches to Translation (Language Teaching Methodology Series)*. Oxford, Pergamon Press.
5. Weir, C. J., & Weir, C. J. (1990). *Communicative language testing*. Hemel Hempstead, Prentice Hall.
6. Savignon, S. J. (1991). *Communicative language teaching: State of the art*. *TESOL Quarterly*.
7. Morrow, C. K. (2018). *Communicative language testing*. *The TESOL encyclopedia of English language teaching*.
8. Agrawal, M. (2004). *Curricular reform in schools: The importance of evaluation*. *Journal of Curriculum Studies*.
9. Chomsky, N. (1965). *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, Mass.: M.I.T. Press.
10. Guthrie, E. L. (1984). *Intake, communication and second language teaching*. In S. J. Sauvignon, & M. S. Burns.
11. *Initiative in Communicative Language Teaching*. Reading, Mass: Addison Wesley.

Hymes, D. (1972). Models of the interactions of language and social life. In J. J. Gumperz, & D. Hymes (Eds.),
Directions in Sociolinguistics (pp. 35-71). New York: Holt, Rinehart & Winston.
<http://dx.doi.org/10.1080/0022027032000152987>
<https://doi.org/10.1002/9781118784235.eelt0383>.
<https://doi.org/10.2307/3587463>.
<https://doi.org/10.1017/S0272263100005222>.

Mansuma Aliyeva

DEVELOPING STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS THROUGH INNOVATIVE TEACHING APPROACHES

Summary

Pedagogy is a teaching method with its associated educational values, justifications, evidence and theories. It is an approach to gain recognition and skills for making and justifying several types of decisions about teaching. Pedagogy is widely used in educational fields, although the nature and scope of its use vary from country to country. The application of effective pedagogical strategies helps students learn better and understand general educational skills. A number of studies have tried to use different pedagogical approaches in different situations. Accordingly, autonomous writing stimulus is expected to improve writing skills. On the other hand, controlled motivation (writing for external opportunities) could hinder them. Thus, it is important for teachers to use pedagogical practices in a way that promotes students' independent motivation to write, rather than reinforcing controlled motivation. Your ability to communicate clearly and share your thoughts, feelings and ideas will help you in all your interactions with other people. It is possible to learn any language as a student, but good reading, writing, speaking and listening skills are essential for communicating properly. Speaking more than one language can help you communicate well with people around the world. Learning English can help you communicate with people who understand English, such as your native language, in addition to the language you are familiar with in your family. In recent years, efforts have also been made to meet the global demands of education. Educators are breaking down the conventional framework of content verification and memorization in order to cultivate reflective and critical professionals and problem-solving skills. According to the educator, it is expected that students will be able to actively participate in the learning process and develop competence skills. Thus, strategic guidelines have been identified to develop conceptual transformations in higher education students, especially in student-centered teaching methods.

Keywords: communication, pedagogy, strategies, approach, method

Əliyeva Mənsümə Zahir

РАЗВИТИЕ КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ СТУДЕНТОВ С ПОМОЩЬЮ ИННОВАЦИОННЫХ ПОДХОДОВ К ОБУЧЕНИЮ

Резюме

Педагогика — это метод обучения с соответствующими образовательными ценностями, обоснованиями, доказательствами и теориями. Это подход к получению признания и навыков для принятия и обоснования нескольких типов решений о преподавании. Педагогика широко используется в образовательных областях, хотя характер и сфера ее использования различаются от страны к стране. Применение эффективных педагогических стратегий помогает студентам лучше учиться и понимать общие образовательные навыки. В ряде исследований были предприняты попытки использовать различные педагогические подходы в разных ситуациях. Соответственно, ожидается, что автономный стимул письма улучшит навыки письма. С другой стороны, контролируемая мотивация (письмо для внешних возможностей) может им помешать. Таким образом, учителям важно использовать педагогические практики таким образом, чтобы способствовать независимой мотивации студентов писать, а не усиливать контролируемую мотивацию. Ваша способность четко общаться и делиться своими мыслями, чувствами и идеями поможет вам во всех ваших взаимодействиях с другими людьми. Можно выучить любой язык, будучи студентом, но хорошие навыки чтения, письма, говорения и аудирования необходимы для правильного общения. Знание нескольких языков может помочь вам хорошо общаться с людьми по всему миру. Изучение английского языка может помочь вам общаться с людьми, которые понимают английский, например, ваш родной язык, в дополнение к языку, который вы знаете в своей семье. В последние годы также были предприняты усилия для удовлетворения глобальных потребностей образования. Преподаватели разрушают традиционную структуру проверки и запоминания контента, чтобы развивать рефлексивных и критических профессионалов и навыки решения проблем. По словам преподавателя, ожидается, что студенты смогут активно участвовать в процессе обучения и развивать навыки компетентности. Таким образом, были определены стратегические руководящие принципы для разработки концептуальных преобразований у студентов высших учебных заведений, особенно в методах обучения, ориентированных на студентов.

Ключевые слова: коммуникация, педагогика, стратегии, подход, метод

Rəyçi: dos.Nəsirova Ülviyyə Əligüllah qızı